

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„НАЦИОНАЛНИ ПАРК ФРУШКА ГОРА”

Број

1771/1

15.08.

20/14 год.

СРЕМСКА КАМЕНИЦА

ЈП “НАЦИОНАЛНИ ПАРК ФРУШКА ГОРА”
СРЕМСКА КАМЕНИЦА

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЗА 2013. ГОДИНУ
И ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Биланс стања	
Биланс успеха	
Извештај о токовима готовине	
Извештај о променама на капиталу	
Напомене уз финансијске извештаје	

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Оснивачу и Надзорном одбору ЈП “Национални парк Фрушка гора”, Сремска Каменица

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног предузећа “Национални парк Фрушка гора”, Сремска Каменица (у даљем тексту ЈП “Национални парк Фрушка гора”, Сремска Каменица, или Предузеће), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2013. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за састављање и истинито приказивање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извештајима на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких захтева и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на ревизорском просуђивању, укључујући процену ризика постојања материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталим услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор сагледава интерне контроле релевантне за састављање и истинито приказивање финансијских извештаја, ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о делотворности интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и разумност (оправданост) рачуноводствених процена извршених од стране руководства, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и обезбеђују основу за изражавање нашег ревизијског мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај ЈП “Национални парк Фрушка гора”, Сремска Каменица, на дан 31. децембра 2013. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (наставак)

Оснивачу и Надзорном одбору ЈП "Национални парк Фрушка гора", Сремска Каменица

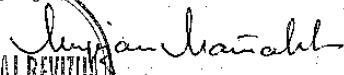
Скретање пажње

У напомени 26 уз финансијске извештаје обелодањено је да је Предузеће у 2013. години, на основу одлуке Надзорног одбора број 2954/4 од 30. децембра 2013. године, искњижило из пословних књига имовину која је током 2013. године враћена манастирима Српске Православне Цркве по Закону о реституцији, у укупној вредности од РСД 65.799 хиљада (шуме у вредности од РСД 35.019 хиљада и земљиште у вредности од РСД 30.780 хиљада). Враћена имовина је искњижена на терет државног капитала у износу од РСД 65.379 хиљада и на терет резерви у износу од РСД 420 хиљада. За наведено смањење државног капитала због враћања имовине по Закону о реституцији, Предузеће се дописом број 139 од 24. јануара 2014. године обратило Министарству природних ресурса, рударства и просторног планирања, Београд, ради добијања сагласности од стране Владе Републике Србије као оснивача Предузећа. Одговор на тражену сагласност није добијен до предаје финансијских извештаја за 2013. годину, нити до завршетка ревизије.

У Одлуци о усклађивању пословања Јавног предузећа "Национални парк Фрушка гора" са Законом о јавним предузећима, од 24. маја 2013. године ("Службени гласник РС, 46/13), донетој од стране Владе Републике Србије, у члану 13. наведено је да основни капитал износи РСД 2.547.804 хиљада и да је утврђен Билансом стања на дан 31. децембра 2012. године. На основу ове Одлуке, Предузеће је код Агенције за привредне регистре уписало неновчани капитал у износу од РСД 2.547.804 хиљада, по решењу број БД 25366/2014 од 24. марта 2014. године. Међутим, увидом у Биланс стања на дан 31. децембра 2012. године установљено је да је укупна пасива исказана у наведеном износу од РСД 2.547.804 хиљада, а основни капитал је исказан у износу од РСД 2.384.005 хиљада и исти садржи државни капитал од РСД 2.382.816 хиљада и остали капитал од РСД 1.189 хиљада. На дан регистрације 24. марта 2014. године, а према Билансу стања на дан 31. децембра 2013. године, основни капитал износи РСД 2.318.627 хиљада и садржи државни капитал од РСД 2.317.438 хиљада и остали капитал од РСД 1.189 хиљада.

Наше мишљење не садржи резерве по овим основама.

Нови Сад, 12. август 2014. године

"КАПИТАЛ РЕВИЗИЈА" ДОО, Нови Сад

Мирјана Матовић
Овлашћени ревизор

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Maticni broj: 08042292   Sifra delatnosti: 9104   PIB: 102147049

Popunjiva Agencija za privredne registre

Vrsta posla: 750 (1 2 3)   19   20   21   22   23   24   25   26

Naziv: JP NACIONALNI PARK FRUSKA GORA

Sediste: SREMSKA KAMENICA, ZMAJEV TRG 1

BILANS STANJA

7005023480252

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Šifra materijalnog sredstva	Opis sredstva	Šifra	Napomena broj	Prilicna godina	Prilicna godina
AKTIVA					
A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)		001		2364598	2434841
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	19	15050	16652
IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)		005		2349168	2417790
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		1138558	1167565
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007		21077	14395
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008		1189533	1235830
V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)		009	20	380	399
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010			
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011		380	399
B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)		012		112209	112338
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	21	54139	39092
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)		015		58070	73246
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	22	24406	36289
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017			
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018			
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	23	31787	35378

- u hiljadama dinara

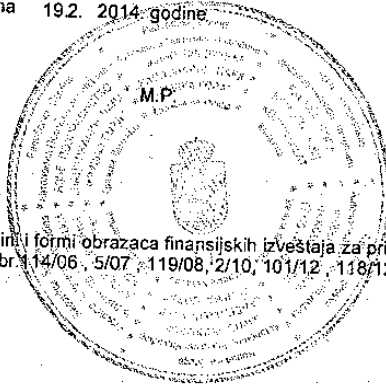
Grupa računa Prvih	PROZANTICIJNA	AGP	Nepoznatost	Ukupna bilan. podjela	Prilodna podjela
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	24	1877	1579
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		1085	625
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		2477892	2547804
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	DJ. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		2477892	2547804
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025			
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		2319562	2384845
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		2318627	2384005
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105			
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108	28	935	840
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		158330	162959
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	29	22141	37949
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		909	1812
414, 415	1. Dugorocni krediti	114	30	909	1812
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		135280	123198
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	31	918	870
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	32	36681	32177
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120	33	12192	12725
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	34	85146	77214
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		343	212

Redni broj redakcija	Naziv pozicije	AOP	Napomena	Izveštaj	
				Prethodna godina	Tekuća godina
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123			
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		2477892	2547804
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125			

u SR. Kamenici _____ dana 19.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Aljevic Brannica

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 14/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

08042292 Maticni broj	9104 Sifra delatnosti	102145049 PIB
Popunjiva: Agencija za privredne registre		
750 1 2 3	☐ 19	☐ 20 ☐ 21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26
Vrsta posla		

Naziv : JP NACIONALNI PARK FRUSKA GORA

Sediste : SREMSKA KAMENICA, ZMAJEV TRG 1

BILANS USPEHA

7005023480269

u period 01.01.2013 do 31.12.2013

- u hiljadama dinara

Grupa i oduzima račun	Naziv i opis	AOP	Nasomnena broj	Izveštajna godina	
				Prethodna godina	Pratna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		345010	436089
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	6	213117	286746
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		18684	34418
630	3. Povecanje vrednosti zalih ucinaka	204		19922	0
631	4. Smanjenje vrednosti zalih ucinaka	205		3959	19885
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	7	97246	134810
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		344780	444335
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	8	40	39
51	2. Troškovi materijala	209	9	35909	40062
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	10	142361	146734
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	11	36641	50934
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	12	129829	206566
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		230	0
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214		0	8246
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	13	1655	2462
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	14	722	647
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	15	28593	58283
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	16	28376	50633
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		1380	1219
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

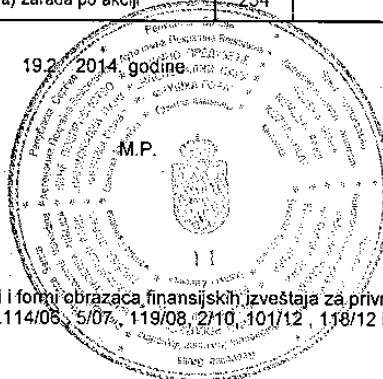
Grupa računa (redni broj)	Naziv računa	AOP	Napomena (1)	2014.	
				Prethodna godina	Tekuća godina
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1380	1219
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	17	905	409
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		460	30
723	D. Isplaćena licna primanja poslodavcu	228			
	DJ. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		935	840
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

u SE. KALEVCI

dana 19. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Alijević Braunić

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/08, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

08042292 Maticni broj	Popunjiva pravno lice - preduzetnik 9104 Sifra delatnosti	102147049 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : JP NACIONALNI PARK FRUSKA GORA

Sediste : SREMSKA KAMENICA, ZMAJEV TRG 1

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005023480276

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

u hiljadama dinara

Poslovna aktivnost	AO	Tokovi gotovine	
		Prilivi gotovine	Odlivi gotovine
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	384422	438336
1. Prodaja i primljeni avansi	302	281766	360092
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	1654	2430
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	101002	75814
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	371634	389719
1. Isplate dobavljaocima i dati avansi	306	222717	217598
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	128530	144702
3. Placene kamate	308	709	369
4. Porez na dobitak	309	773	197
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	18905	26853
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	12788	48617
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	2876	502
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i biolo...A'kih sredstava	315	2876	502
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	19265	51958
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i biolo...A'kih sredstava	321	19265	51958
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	16389	51456

POSREDOVANJE	AOP	O	
		tekućerobota	prethodnogodine
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	15	0
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	15	0
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	0	658
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	0	658
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	15	0
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	0	658
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	387313	438838
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	390899	442335
DJ. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	3586	3497
Ä...Ä. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	35378	38875
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	5	0
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	31787	35378

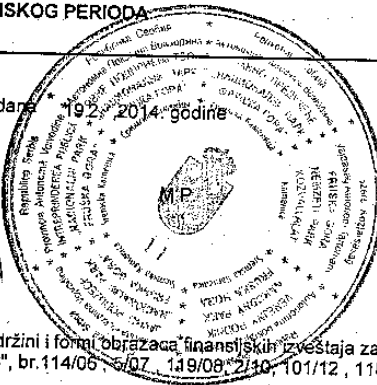
Q. Kamenici

dan

19. 2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Aljevic Braunac

zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 6/07, 149/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Maticni broj: 08042292   Sifra delatnosti: 9104   PIB: 102494049

Popunjiva Agencija za privredne registre

Vrsta posla: 750   1 2 3   19   20 21 22 23 24 25 26

Naziv : JP NACIONALNI PARK FRUSKA GORA

Sediste : SREMSKA KAMENICA, ZMAJEV TRG 1

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005023480290

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	Opis	ADP	Osnovni kapital (grupa 300) (red. br. 300)	ADP	Ostali gptg (red. br. 309) (red. br. 309)	ADP	Neplaćeni upisani kapital (red. br. 31) (red. br. 31)	ADP	Rezerve (red. br. 320) (red. br. 320)
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	2644011	414	1189	427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	2644011	417	1189	430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	261195	419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	2382816	420	1189	433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucjoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucjoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	2382816	423	1189	436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucjoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucjoj godini	412	65378	425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	2317438	426	1189	439		452	

- u hiljadama dinara

Red. br.	Opis	407	Rezerva - račun 37-322	408	Regulatorne izdatke račun 38-323	409	Nerealizovani nabavni troškovi 39-324	410	Nerealizovani bitni poslovni nabavni troškovi (red.br. 323)
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	32099	466		479		492	
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	32099	469		482		495	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	457	130	470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458	32229	471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459		472		485		498	
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	462		475		488		501	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	463	420	476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	464	420	477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	465		478		491		504	

- u hiljadama dinara

Red. broj	Opis	505	NEASPOREDENI pobitak grupa 506	507	Gubitak na vrednosti kapitala grupa 508	509	Poliklasne dopunje akcije 510 (red.br. 2+7)	511	Eksploata 512 (red.br. 1+5+6 +7+8+9+11)
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	261	518		531		544	2677560
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	261	521		534		547	2677560
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	840	522		535		548	970
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	261	523		536		549	293685
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	840	524		537		550	2384845
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	840	527		540		553	2384845
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	935	528		541		554	1355
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	840	529		542		555	66638
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	935	530		543		556	2319562

Redni broj	Opis	Redni broj	Gubitak iznad iznosa kapitala (red.br.29)
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

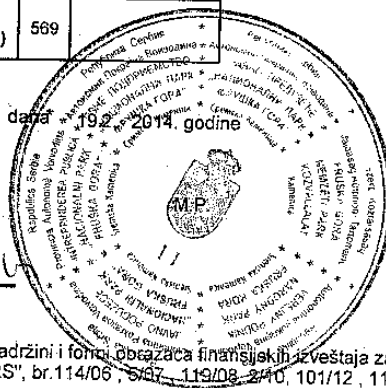
u SE-Kamenici

dana

19.12. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Aljona Braunic

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

**JP "NACIONALNI PARK FRUŠKA GORA"
SREMSKA KAMENICA**

NAPOMENE

**UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

1. OSNOVNI PODACI O PRIVREDNOM DRUŠTVU

Javno preduzeće "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica (u daljem tekstu JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica, ili Preduzeće) u okviru delatnosti zaštite i unapređenja prirodnih vrednosti Nacionalnog parka obavlja poslove:

- zaštita i unapređenje prirodnih vrednosti nacionalnog parka,
- gazdovanje šumama,
- zaštita, gajenje, unapređenje i korišćenje lovné i ribolovne faune,
- organizovanje istraživanja u oblasti zaštite i razvoja nacionalnog parka,
- prezentacija i popularizacija nacionalnog parka i njegovih prirodnih vrednosti i kulturnih dobara,
- projektovanje, izgradnja i održavanje objekata koji su u funkciji zaštite, unapređenja i prezentacije prirodnih i kulturnih dobara nacionalnog parka i
- planiranje i razvoj eko-turizma.

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica (matični broj 08042292, poreski identifikacioni broj 102145049) je organizovano kao javno preduzeće i upisano je u Registar Privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre, Beograd, po rešenju broj BD. 12705/2005 od 13. maja 2005. godine.

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica, je na osnovu zakonom utvrđenih kriterijuma za razvrstavanje, razvrstano u srednja preduzeća.

Sedište Preduzeća je u Sremskoj Kamenici, u ulici Zmajev trg br. 1.

Organi Preduzeća su: nadzorni odbor i direktor koga imenuje Vlada Republike Srbije.

Prosečan broj zaposlenih u toku 2013. godine bio je 156 (u 2012. godini 160).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Sl. glasnik RS" br. 46/06, 111/09 i 99/2011) i Zakonom o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" br. 62/2013), kojim se uređuju uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prezentacija, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj: 011-00-738/2003-01, od 30. decembra 2003. godine) utvrđen je i objavljen Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja. Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj: 401-00-1380/2011-16, od 05. oktobra 2010. godine) i ispravkom Rešenja, utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, sa tumačenjima koja su sastavni deo standarda ("Službeni glasnik RS" br. 77/10 i 95/10), koji su u primeni na dan 31. decembra 2013. godine.

Do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja nije izvršeno usaglašavanje, odnosno promena zvaničnih obrazaca finansijskih izveštaja, Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i ostalih podzakonskih akata.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sl. glasnik RS" br. 114/06, 5/07, 119/08, 2/2010, 101/2012 i 118/12), koji preuzima zakonom definisan potpun skup finansijskih izveštaja koji odstupa od onog definisanog u MRS I "Prezentacija finansijskih izveštaja", dok u pojedinim delovima, odstupa i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija predviđenih navedenim standardom.

Pored toga, računovodstveni propisi Republike Srbije odstupaju od MSFI i zbog toga što su vanbilansna sredstva i obaveze prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Preduzeća, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MSFI i MRS.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Preduzeće je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara. Dinar (RSD) predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Finansijski izveštaji za 2013. godinu odobreni su od strane Nadzornog odbora na osnovu odluke od 28. februara 2014. godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2.2. Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Međutim, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

2.3. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji za 2013. godinu sastavljeni su u skladu sa načelom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Preduzeće nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti.

2.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Preduzeća za 2012. godinu koji su bili predmet revizije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje robe i proizvoda su prikazani po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za date popuste iskazane u fakturi, povraćaj robe i proizvoda, kao i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

Prihodi od pružanja usluga su priznati u obračunskom periodu srazmerno stepenu dovršenosti pruženih usluga i prikazani su po fakturnoj vrednosti umanjenoj za porez na dodatu vrednost.

3.2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe

Prihode od aktiviranja učinaka i robe čine prihodi po osnovu upotrebe proizvoda i usluga za osnovna sredstva (nepokretnosti, postrojenja i oprema), za materijal i sitan inventar, kao i za izdatke za reprezentaciju i humanitarne namene.

3.3. Rashodi materijala i robe

Rashodi direktnog materijala odnose se na sirovine i materijal koji su upotrebljeni za izradu proizvoda. Rashodi materijala pored direktnog materijala obuhvataju i rashode ostalog materijala, rezervnih delova, goriva i energije. Rashodi se takođe odnose i na nabavnu vrednost prodane robe.

Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip uzročnosti prihoda i rashoda). Svi rashodi priznaju se nezavisno od plaćanja.

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Preduzeće ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja mogu obuhvatati:

- troškove kamata izračunate korišćenjem metode efektivne kamate,
- finansijska opterećenja u vezi sa finansijskim lizingom,
- kursne razlike nastale po osnovu pozajmljivanja u stranoj valuti, u iznosu do kog se smatraju korigovanjem troškova kamate.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u meri u kojoj se kapitalizuju.

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje, čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Takvi troškovi pozajmljivanja se kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti sredstva kada je verovatno da će oni imati za rezultat buduće ekonomske koristi za Preduzeće i kada se troškovi mogu pouzdano odmeriti. Drugi troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja obuhvataju nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe, kao što su:

- "master plan" i
- programi za računare.

U trenutku nabavke nematerijalna ulaganja se početno vrednuju po trošku nabavke, odnosno po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. U nabavnu vrednost nematerijalnih sredstava uključuje se neto fakturna cena dobavljača, svi direktni zavisni troškovi nabavke i dažbine koji se mogu direktno pripisati pripremi sredstva za nameravanu upotrebu. U nabavnu vrednost nematerijalnog ulaganja za koja je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu, uključuju se i troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju nematerijalnog sredstva.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna ulaganja vrednuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualni gubitak od obezvređenja koje se utvrđuje samo u slučaju indicije da je došlo do obezvređenosti tog ulaganja.

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja sa ograničenim vekom upotrebe čini trošak nabavke umanjen za ostatak vrednosti. Ostatak vrednosti ulaganja smatra se jednakom nuli u svim slučajevima, izuzev kada postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi sredstvo na kraju njegovog veka trajanja ili kada za to sredstvo postoji aktivno tržište.

Obračun amortizacije počinje narednog meseca od meseca kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, dok se sa obračunom amortizacije prestaje kada je sadašnja vrednost jednaka nuli, kada se ulaganje rashoduje ili otuđi, ili kada se reklasifikuje u stalno sredstvo koje se drži za prodaju.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom po stopi od 10%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva

Nekretnine, postrojenja i oprema čine grupe sredstava slične prirode i upotrebe u poslovanju Preduzeća, kao što su:

- zemljišta,
- šume i višegodišnji zasadi,
- osnovno stado,
- građevinski objekti,
- postrojenja i oprema,
- ostale nekretnine, postrojenja i oprema,
- nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva u pripremi.

Preduzeće iskazuje stavku na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema ukoliko ona ispunjava dva kriterijuma: očekuje se da će buduća ekonomska korist povezana sa tim sredstvima priticati u Društvo i ako se pojedinačna nabavna vrednost u momentu nabavke može pouzdano utvrditi, uz uslov da je ona veća od RSD 30.000,00.

U trenutku nabavke nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju po trošku nabavke, odnosno po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

U nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme uključuje se neto fakturna cena dobavljača, svi direktni zavisni troškovi nabavke i dažbine koji su nastali prilikom nabavke, odnosno dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nabavnu vrednost proizvodnog pogona, postrojenja za proizvodnju energije i investicione nekretnine, za koja sredstva je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bila spremna za svoju nameravanu upotrebu, uključuju se i troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju ovih sredstava. Troškovi pozajmljivanja se kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti sredstva kada je verovatno da će oni imati za rezultat buduće ekonomske koristi za Preduzeće i kada se troškovi mogu pouzdano odmeriti. Izdaci u vezi sa sredstvom uključuju samo izdatke koji su imali za rezultat gotovinske isplate, transfere drugih sredstava ili preuzimanje obaveza na koje se zaračunava kamata.

Naknadni izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu nastaju po osnovu dogradnje sredstva, zamene delova i njihovog servisiranja, ukoliko su ispunjeni uslovi za priznavanje. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u period u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po svom trošku nabavke, umanjenom za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitka zbog obezvređenja.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost umanjena za ostatak vrednosti. Ako je ostatak vrednosti sredstva beznačajan, smatra se da je jednak nuli, a kada je značajan, ostatak vrednosti se procenjuje na dan sticanja i ne povećava se naknadno zbog promene cena.

Obračun amortizacije počinje narednog meseca od meseca kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, dok se sa obračunom amortizacije prestaje kada je sadašnja vrednost jednaka nuli, kada je sredstvo rashodovano ili prodato, ili kad se reklasifikuje u stalno sredstvo koje se drži za prodaju.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se za svako posebno sredstvo primenom metode proporcionalnog otpisivanja, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja, primenom sledećih amortizacionih stopa:

	Stopa amortizacije (%)
1. NEKRETNINE (GRAĐEVINSKI OBJEKTI)	
Građevinski objekti od tvrdog materijala (upravna zgrada, objekti u ugostiteljstvu i turizmu, ribarstvu i lovstvu)	2,0
Montažni objekti (bungalovi, kontejneri i barake)	5,0
Objekti elektroprivrede, vodoprivrede i kanalizacije	2,5
Pomoćni građevinski objekti (ograde, hranilišta za divljač)	5,0
Ostali građevinski objekti	10,0
2. POSTROJENJA I OPREMA	
Kancelarijski, pogonski i ostali nameštaj i oprema	15,0
Transportna sredstva (teretna i putnička) i radne mašine	20,0
Telefonske centrale, telefonski aparati i slično	10,0
Kancelarijska oprema, računarska oprema, fiskalne kase, TV, video, muzičke linije i druga elektronska oprema	25,0
Ostala oprema	5,0 - 15,0
Dela filmske i dr. umetnosti	30,0

Zemljište se iskazuje po nabavnoj vrednosti. Prilikom nabavke zemljište se uvek iskazuje po nabavnoj vrednosti, koju čini faktorna vrednost dobavljača, uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Kod građevinskog zemljišta, u nabavnu vrednost uračunavaju se svi izdaci koji su izvršeni za nabavku, ali i za pripremu zemljišta za korišćenje. U vrednost zemljišta ulaze i eventualni troškovi promene namene zemljišta.

Zemljište ne podleže obavezi obračuna amortizacije.

Šume, višegodišnji zasadi i osnovno stado vrednuju se prilikom početnog priznavanja i na datum svakog bilansa po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje na mestu uzgoja.

Procenjeni troškovi prodaje uključuju provizije brokerima i dilerima, naknade državnim organima i berzama, kao i carine i poreza na dodatu vrednost. Troškovi prodaje ne obuhvataju troškove transporta i druge troškove neophodne da bi se sredstvo iznelo na tržište.

U slučaju kada se prilikom početnog priznavanja poštena vrednost šuma, višegodišnjih zasada i osnovnog stada ne može pouzdano izmeriti, ova imovina početno se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ukupno obračunatu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja, pošto se njihova poštena vrednost ne može pouzdano izmeriti.

Vrednost šuma se dobija kada se utvrđena stalna drvna zapremina razvrsta na drvene sortimente, utvrđi prodajna vrednost sortimenata utovarenih na prevozna sredstva, pa se od tako dobijene vrednosti drvnih sortimenata odbiju svi troškovi seče, vuče i izrade drvnih sortimenata.

Šume ne podležu obavezi amortizacije.

Za obnavljanje šuma vrši se obavezno dugoročno rezervisanje.

Alat i inventar evidentiraju se u okviru osnovnih sredstava ukoliko se koriste u dužem periodu od godinu dana i ako im je vrednost veća od jedne prosečne bruto zarade po zaposlenom. Alat i inventar se kalkulativno otpisuje po stopama koje su utvrđene računovodstvenom politikom Preduzeća i iznose 25%.

Dobitak koji nastane prilikom prodaje osnovnih sredstava knjiži se u korist ostalih prihoda, a gubitak nastao prilikom otuđivanja osnovnih sredstava knjiži se na teret ostalih rashoda.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje Preduzeće, kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja u zakup ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za svoje potrebe ili za prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se procenjuju metodom nabavne vrednosti umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i po osnovu eventualnog obezvređenja.

Naknadni izdaci povećavaju vrednost investicione nekretnine ako je verovatno da će prilivi budućih ekonomskih koristi biti veći od procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali.

3.8. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su ostali dugoročni plasmani.

3.9. Zalihe

Zalihe se procenjuju po nižoj od sledeće dve vrednosti: nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja ili neto ostvarivoj vrednosti. Nabavnu vrednost materijala, rezervnih delova, inventara i robe čine neto fakturna vrednost i zavisni troškovi nabavke. Pod zavisnim troškovima nabavke podrazumevaju se svi direktni troškovi u postupku nabavke do uskladištenja.

Zalihe se evidentiraju po stvarnim nabavnim cenama, a obračun izlaza sa zaliha vrši se po metodi ponderisane prosečne cene.

Roba na zalihama u skladištu ili stovarištu vodi se po nabavnoj ceni.

Roba u prometu na malo vodi se po maloprodajnoj ceni sa ukalkulisanim porezom na dodatnu vrednost i razlikom u ceni. Na kraju obračunskog perioda vrši se svodenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatnu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe. Izlaz robe sa zaliha iskazuje se po nabavnoj vrednosti, odnosno po prodajnoj vrednosti robe umanjenoj za porez na dodatnu vrednost i razliku u ceni.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda procenjuju se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj ceni ako je ona niža. Cenu koštanja čine troškovi materijala izrade, troškovi zarada i opšti troškovi proizvodnje neophodni za dovođenje zaliha u stanje i na mesto u kome se nalaze na dan procene. U cenu koštanja uključuju se i troškovi pozajmljivanja u slučaju da je za zalihe potreban značajan vremenski period da bi se pripremile za prodaju.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha materijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

Sitan inventar se otpisuje u celosti prilikom stavljanja u upotrebu.

3.10. Zajmovi (kredit) i potraživanja

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Zajmovi (kredit) i potraživanja početno se vrednuju po fer vrednosti na datum prodaje, a naknadno odmeravanje se vrši po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za obezvređenje.

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja po osnovu prodaje, i druga potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju potraživanja od kupaca za isporučene proizvode i izvršene usluge i korišćenje imovine Preduzeća. Potraživanja se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

**Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

Ispravka vrednosti potraživanja po osnovu prodaje vrši se na teret ostalih rashoda, prema kriterijumima iz Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica, za sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana isteka roka za naplatu, osim onih za koje rukovodstvo proceni da su naplativa u skorijem vremenu. Direktni otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvesna i dokumentovana, a odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi Nadzorni odbor na osnovu obrazloženog predloga Rukovodioca Službe finansija i računovodstva.

**3.11. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja
i računovodstveni tretman kursnih razlika**

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha.

Kurs EUR primenjen na dan bilansiranja iznosi 114,6421 (2012. godina 113,7183).

3.12. Obračunati efekti ugovorene valutne klauzule

Obračunati efekti valutne klauzule iskazuju se kao finansijski prihodi i rashodi u bilansu uspeha.

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju kada Preduzeće ima sadašnju obavezu koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kad je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kad iznos obaveze može pouzdano da se proceni.

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Preduzeće ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Finansijske obaveze

Preduzeće priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Posle početnog priznavanja, finansijske obaveze se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti koristeći metod efektivne kamate.

Finansijske obaveze Preduzeća uključuju obaveze po kreditima od banaka, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje po proceni rukovodstva Preduzeća nemaju materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

3.15. Zakupi

Preduzeće kao zakupodavac

Kada se sredstva daju u zakup, neto investicija u zakup se priznaje kao potraživanje.

Prihod od zakupa se priznaje u toku perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

3.16. Državna dodeljivanja

Državna dodeljivanja su pomoć države u obliku prenosa sredstava Preduzeću po osnovu ispunjenja određenih uslova koji se odnose na njegovo poslovanje. Državna dodeljivanja vezana za pokriće rashoda ili gubitka priznaju se kao prihod obračunskog perioda u kom su nastali i povezani rashodi, tj. na osnovu principa sučeljavanja prihoda i rashoda.

Državno dodeljivanje vezano za pokriće rashoda koji će se desiti u narednom periodu priznaje se kao odloženi prihod, tj. odlaže se na račun pasivnih vremenskih razgraničenja i priznaje kao prihod u narednim obračunskim periodima.

Državna davanja vezana za sredstva evidentiraju se kao odloženi prihod, po nominalnoj vrednosti i priznaju se u prihode na sistematičnoj i proporcionalnoj osnovi tokom upotrebnog veka sredstva na bazi sučeljavanja sa rashodima za amortizaciju.

3.17. Porez na dobitak

Oporezivanje se vrši u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Preduzeće samostalno utvrđuje porez na dobitak za tekuću godinu, osim u izuzetnim slučajevima kada poresku obavezu i mesečnu akontaciju utvrđuje poreski organ. Stopa poreza na dobit za 2013. godinu je 15% i plaća se na oporezivu dobit iskazanu u poreskom bilansu. Osnovica poreza na dobit iskazana u poreskom bilansu uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, korigovan u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Ove korekcije uključuju uglavnom korekcije za rashode koji ne umanjuju poresku osnovicu i povećanje za kapitalne dobitke.

Zakon o porezu na dobit ne dozvoljava da se poreski gubici tekućeg perioda koriste kao povraćaj plaćenih poreza u određenom periodu. Međutim, gubitak tekuće godine može se preneti na račun dobiti utvrđene godišnjim poreskim bilansom u budućim periodima, ali ne duže od 5 godina.

Obračunati porez može se umanjiti u iznosu od 20% izvršenih investicionih ulaganja, a najviše do 33% obračunatog poreza na dobitak za tu godinu.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

3.18. Odloženi porez

Odloženi porezi se obračunavaju i priznaju, po metodi obaveza na sve privremene razlike između vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja, na dan bilansa stanja.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve privremene razlike koje se priznaju za poreske svrhe, pod uslovom da je nivo očekivanog budućeg oporezivog dobitka dovoljan da se sve privremene razlike po osnovu poreskih olakšica mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno plaćanja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

3.19. Porez na dodatu vrednost

Porez na dodatu vrednost je po svom ekonomskom učinku porez na opštu potrošnju i spada u vrstu poreza na promet. To je poseban oblik poreza koji se plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, tako što se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodate vrednosti koja je ostvarena u svakoj fazi proizvodno-prometnog ciklusa.

Obaveze za porez na dodatu vrednost, obuhvataju obaveze nastale po osnovu obračunatog poreza na dodatu vrednost i to po osnovu obaveza za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama, primljenim avansima, po osnovu sopstvene potrošnje i po drugim obavezama, po opštoj i posebnoj stopi, i obaveze po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza.

3.20. Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju poreze i doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama utvrđenim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati fondovima. Porezi i doprinosi na teret poslodavca i porezi i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.21. Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Zakonom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju, u visini tri prosečne mesečne zarade isplaćene u Republici.

3.22. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređenog dobitka iz ranijih godina, odnosno gubitka ranijih godina.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama, veća od 1% ukupnih prihoda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, rizik od promene fer vrednosti kamatne stope i rizik promene cena), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Preduzeća svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Preduzeća u skladu sa politikama odobrenim od strane Direktora.

4.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku promena kursa stranih valuta (EUR), koji proističu iz priznatih obaveza po osnovu primljenog dugoročnog kredita od banke sa ugovorenom valutnom klauzulom.

Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti obzirom da nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju i kojima se trguje kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Preduzeća od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Preduzeće kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Preduzeće riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Preduzeće ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispunji svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Preduzeće nema značajne koncentracije kreditnog rizika.

Preduzeće analizira kreditni bonitet svakog novog pojedinačnog kupca pre nego što mu se ponude standardni uslovi prodaje. Kupcu čiji kreditni bonitet ne ispunjava tražene uslove, prodaja se vrši samo na bazi avansnog plaćanja.

4.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Preduzeće biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Preduzeće upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospеле obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Planiranje novčanog toka vrši se da bi se obezbedilo da Preduzeće uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

Sledeća tabela predstavlja analizu finansijskih obaveza Preduzeća prema ugovorenim uslovima plaćanja, koji su određeni na osnovu preostalog perioda na dan izveštavanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća i zasnovani su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplata (saldna koja dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan):

	U hiljadama RSD					Ukupno
	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	
31. decembar 2013. godine						
Dugoročni krediti	-	-	909	-	-	909
Kratkoročne finansijske obaveze	230	688	-	-	-	918
Obaveze iz poslovanja	36.681	-	-	-	-	36.681
Ostale kratkoročne obaveze (bez PVR)	17.841	-	-	-	-	17.841
	54.752	688	909	-	-	56.349
31. decembar 2012. godine						
Dugoročni krediti	30	-	1.782	-	-	1.812
Kratkoročne finansijske obaveze	217	653	-	-	-	870
Obaveze iz poslovanja	32.177	-	-	-	-	32.177
Ostale kratkoročne obaveze (bez PVR)	17.662	-	-	-	-	17.662
	50.086	653	1.782	-	-	52.521

4.5. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Preduzeće prati kapital na osnovu zaduženosti. Pokazatelji zaduženosti Preduzeća na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bili su sledeći:

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
1. Zaduzenost (dugoročne i kratkoročne obaveze)	56.349	52.521
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(31.787)	(35.378)
3. Neto dugovanje (1-2)	24.562	17.143
4. Kapital	2.319.562	2.384.845
Racio neto dugovanja prema kapitalu (3:4)	0,01	0,01

Prilikom izračunavanja neto dugovanja, poštujući načelo opreznosti, obavezama Preduzeća sučeljena su isključivo promptno likvidna sredstva-gotovina i gotovinski ekvivalenti. Pokazatelj odnosa neto zaduženosti prema kapitalu pokazuje veličinu zaduženosti u dinarima po jednom dinaru kapitala.

4.6. Prosudivanje o efektima svetske finansijske krize

Efekti svetske finansijske krize koji su u Republici Srbiji počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine uticali su na postojanje problema likvidnosti, fluktuaciju i dalje opadanje vrednosti dinara u odnosu na strane valute, kao i smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede i u toku 2013. godine.

Zbog drugog talasa krize na globalnom tržištu, koji je trenutno intenzivno prisutan u svim evropskim ekonomijama, kao i njenog uticaja na lokalnom tržištu, izgledno je da će mnoga privredna društva u 2014. godini, a možda i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na ekonomsko stanje u zemlji i poslovanje privrednih subjekata trenutno nije moguće u potpunosti predvideti, te je stoga prisutan element opšte neizvesnosti.

Rukovodstvo Preduzeća očekuje da će efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji i nadalje uticati na obim privrednih aktivnosti, stepen naplate potraživanja, kao i na mogućnost da se obezbede novi povoljni krediti ili refinansiraju postojeći. Preduzeće kontinuirano razmatra ekonomske parametre i pretpostavke neophodne za dalje usklađivanje aktivnosti sa složenom ekonomskom situacijom u kojoj posluje. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na sledeća najznačajnija područja:

- Uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost (prvenstveno do kraja 2014. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i kreditorima, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Preduzeća ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje rukovodstva i organa upravljanja Preduzeća u narednom periodu.

- Uticaj krize na izmirenje obaveza po kreditima sa valutnom klauzulom. Kratkoročne obaveze Preduzeća na dan 31. decembra 2013. godine nisu veće od obrtne imovine, i Preduzeće nema problema sa likvidnošću i izmirenjem svojih obaveza. Rukovodstvo očekuje da će Preduzeće biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Efekti svetske finansijske krize do sada su ograničeno uticali na poslovanje Preduzeća. Jedan od razloga je i to što je Preduzeće u skladu sa politikama upravljanja rizicima, preduzelo mere radi održavanja zadovoljavajućeg stepena naplate potraživanja, likvidnosti i obezbeđenja odgovarajućih izvora finansiranja, pre svega radi izmirenja obaveza po kreditima u narednom periodu.

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i znatiji razvoj Preduzeća u budućnosti.

Rukovodstvo Preduzeća nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji, kao ni uticaj na finansijsku poziciju i rezultate poslovanja Preduzeća, ali smatra da isti ni u kom slučaju ne mogu ugroziti nastavak njegovog poslovanja.

4.7. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Preduzeće ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladajućim tržišnim uslovima.

S obzirom da u Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Preduzeća na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

- Fer vrednost gotovine, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

**Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

- Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datu zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

- Fer vrednost obaveza po dugoročnim kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Preduzeću na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovakvo utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po dugoročnim kreditima u poslovnim knjigama Preduzeća.

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Preduzeća na dan izveštavanja odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza.

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

	U hiljadama RSD			
	Knjigovodstvena vrednost 2013.	Fer vrednost 2013.	Knjigovodstvena vrednost 2012.	Fer vrednost 2012.
Finansijska sredstva				
- dugoročni finansijski plasmani	380	380	399	399
- potraživanja od kupaca	23.727	23.727	34.736	34.736
- ostala potraživanja (bez AVR)	678	678	1.553	1.553
- gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.787	31.787	35.378	35.378
	56.572	56.572	72.066	72.066
Finansijske obaveze				
- dugoročni krediti	909	909	1.812	1.812
- kratkoročne finansijske obaveze	918	918	870	870
- obaveze iz poslovanja	36.681	36.681	32.177	32.177
- ostale kratkoročne obaveze (bez PVR)	17.841	17.841	17.662	17.662
	56.349	56.349	52.521	52.521

Po mišljenju rukovodstva Preduzeća, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana biološka sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti potraživanja se vrši za sumnjiva i sporna potraživanja, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Procena je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Rezervisanja po osnovu otpremnina

Zbog prijava za povraćaj imovine Preduzeća manastirima SPC na osnovu Zakona o restituciji, što može uticati na značajne promene u organizaciji Preduzeća i potrebe izrade novog akta o organizaciji i sistematizaciji Preduzeća, nisu vršena rezervisanja za otpremnine.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva Preduzeća nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odloženi porez

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Preduzeća je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

6. PRIHODI OD PRODAJE

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu:		
- prihodi od prodaje robe	43	71
- prihodi od prodaje proizvoda i usluga	213.074	286.675
	<u>213.117</u>	<u>286.746</u>

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Prihodi od dotacija	1.523	-
Prihodi od uslovljenih donacija	34.242	67.962
Prihodi od naknada za korišćenje prirodnih dobara	53.666	53.656
Prihodi od zakupnina	7.815	13.192
	<u>97.246</u>	<u>134.810</u>

8. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe u iznosu od RSD 40 hiljada (2012. godina RSD 39 hiljada) obuhvata nabavnu vrednost prodate robe u prometu.

9. TROŠKOVI MATERIJALA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Troškovi materijala za izradu	14.929	16.894
Troškovi goriva i energije	16.890	18.050
Troškovi sitnog inventara	2.273	3.830
Troškovi ostalog materijala	1.817	1.288
	<u>35.909</u>	<u>40.062</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	103.976	106.676
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	18.612	19.095
Troškovi naknada po ugovoru o delu	186	170
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	90	242
Troškovi naknada po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima	9.266	8.082
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	2.362	3.246
Ostali lični rashodi i naknade:		
- naknada troškova zaposlenima na službenom putu	469	496
- naknade troškova prevoza na rad i sa rada	5.651	5.455
- otpremnine za odlazak u penziju	728	873
- jubilarne nagrade	149	1.131
- davanja zaposlenom koja se ne smatraju zaradom	302	329
- solidarna pomoć zaposlenom	470	571
- stipendije učenicima i studentima	100	85
- finansiranje osoba sa invaliditetom	-	283
	142.361	146.734

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Troškovi amortizacije	14.500	12.985
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	22.141	37.949
	36.641	50.934

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Troškovi usluga na izradi učinaka	32.003	77.784
Troškovi transportnih usluga	50.006	60.217
Troškovi usluga održavanja	9.270	10.917
Troškovi zakupnine	105	283
Troškovi sajмова	275	108
Troškovi reklame, propagande i oglasa u novinama	1.384	2.507
Troškovi zaštite odeće i obuće	1.970	723
Troškovi usluga izrade studija i projekata zaštite i unapređenja	-	5.099
Troškovi sanacije određenih lokaliteta	2.883	15.496
Troškovi izrade projekta upravljanja nacionalnim parkom	1.569	2.020
Troškovi registracije motornih vozila	976	1.241
Troškovi usluga za čišćenje i iznošenje smeća	1.409	1.292
Troškovi obezbeđenja	4.032	3.358
Troškovi ostalih usluga	4.291	3.587
Troškovi reprezentacije	2.535	3.215
Troškovi premija osiguranja	1.800	1.764
Troškovi platnog prometa	476	622
Troškovi članarina	85	359
Troškovi poreza	14.385	15.345
Ostali troškovi	375	629
	<u>129.829</u>	<u>206.566</u>

13. FINANSIJSKI PRIHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Prihodi po osnovu zateznih kamata	1.655	2.430
Pozitivne kursne razlike	-	-
Prihodi po osnovu efekta valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski prihodi	-	32
	<u>1.655</u>	<u>2.462</u>

14. FINANSIJSKI RASHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Rashodi kamata:		
- po osnovu kredita	102	141
- po osnovu zateznih kamata	566	224
- po osnovu neblagovremeno plaćenih javnih prihoda	41	4
Negativne kursne razlike	5	5
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	8	273
	<u>722</u>	<u>647</u>

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

15. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	807	237
Prihodi od smanjenja obaveza (zastarele obaveze)	499	1.833
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	491	36.962
Prihodi od naknađenih šteta	3.257	130
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	21.607	17.492
Prihodi od usklađivanja vrednosti osnovnog stada	-	934
Prihodi iz ranijih godina	1.932	-
Ostali nepomenuti prihodi	-	695
	<u>28.593</u>	<u>58.283</u>

16. OSTALI RASHODI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	26	33
Gubici po osnovu rashoda i prodaje bioloških sredstava	1.590	1.290
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	567	1.313
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala	5	1
Kazne za privredne presteupe i prekršaje	-	6
Troškovi sporova	2.091	1.670
Naknade štete trećim licima	2.021	584
Izdaci za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	2.858	4.466
Obezvredenje bioloških sredstava - šuma	9.689	7.393
Obezvredenje potraživanja	8.979	33.818
Rashodi iz ranijih godina	103	-
Ostali rashodi (finansiranje osoba sa invaliditetom)	447	59
	<u>28.376</u>	<u>50.633</u>

17. PORESKI RASHOD PERIODA

Glavne komponente poreza na dobitak za 2013. i 2012. godinu su sledeće:

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Poreski rashod perioda	905	409
Odloženi poreski prihodi perioda	(460)	(30)
Poreski rashod perioda	<u>445</u>	<u>379</u>

Usaglašavanje računovodstvenog dobitka pre oporezivanja i tekućeg poreza prema poreskom bilansu je sledeće:

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Dobitak poslovne godine	1.380	1.219
Usklađivanje rashoda	7.599	6.453
Usklađivanje prihoda	30	502
Poreska osnovica	<u>9.009</u>	<u>8.174</u>
Obračunati porez	1.351	817
Umanjenje za ulaganja u osnovna sredstva	446	(408)
Porez po umanju	<u>905</u>	<u>409</u>

Odložena poreska sredstva i obaveze

Promene na računu odložena poreska sredstva u toku godine bile su kao što sledi:

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Stanje 01. januara	625	595
Povećanje u toku godine u korist odloženih poreskih prihoda	460	30
	<u>1.085</u>	<u>625</u>

Odložena poreska sredstva obuhvataju iznose poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva nastaju kao posledica različitih pravila za utvrđivanje računovodstvenog i oporezivog dobitka (razlika između računovodstvene i poreske amortizacije), i po tom osnovu formiranih odbitnih privremenih razlika.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, BIOLOŠKA SREDSTVA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama RSD										
	Zemljišta	Šume i višegodišnji zasadi	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema, alat i inventar	Investicione nekretnine	Osnovno stado	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Biološka sredstva u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva na ulaganja	Ostala nematerijal ulaganja
Stanje 1. januar 2012.	1.210.203	1.385.349	59.970	75.154	35.099	7.835	1.138	-	5.206	2.779.954	16.949
Nove nabavke	-	-	23.154	21.277	-	-	726	5.151	-	50.308	1.695
Pristat osnovnog stada u pripremi	-	-	-	-	-	525	-	-	2.210	2.735	-
Oduzivanje i rashodovanje	-	-	-	(3.413)	-	(480)	-	-	(810)	(4.703)	-
Obezvređenje	-	(7.393)	-	-	-	-	-	-	-	(7.393)	-
Vraćanje imovine po Zakonu o restituciji	(136.812)	(156.612)	-	-	-	-	-	-	-	(293.424)	-
Stanje 31. decembra 2012.	1.073.391	1.221.344	83.124	93.018	35.099	7.880	1.864	5.151	6.606	2.527.477	18.644
Nove nabavke	-	-	940	12.521	7.602	-	-	-	-	21.063	415
Prenos sa sredstava u pripremi	-	-	5.151	-	-	-	-	(5.151)	-	-	-
Pristat osnovnog stada u pripremi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Puštanje jelena u otvoreni deo lovišta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oduzivanje i rashodovanje	-	-	-	-	-	(330)	-	-	(1.260)	(1.590)	-
Obezvređenje	-	(9.689)	-	(5.718)	-	-	-	-	-	(5.718)	-
Vraćanje imovine po Zakonu o restituciji	(30.780)	(35.018)	-	-	-	-	-	-	-	(9.689)	-
Stanje 31. decembra 2013.	1.042.611	1.176.637	89.215	99.821	42.701	7.550	1.864	-	5.346	2.465.745	19.059

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, BIOLOŠKA SREDSTVA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

	U hiljadama RSD									
	Šume i višegodišnji zasadi	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema, alat i inventar	Investicione nekretnine	Osnovno stado	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Biološka sredstva u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva	Nematerijal na ulaganja
Stanje 1. januara 2012.	-	27.054	54.410	19.868	-	605	-	-	101.937	141
Amortizacija	-	1.459	8.751	836	-	88	-	-	11.134	1.851
Orudivanje i rashodovanje	-	-	(3.384)	-	-	-	-	-	(3.384)	-
Stanje 31. decembra 2012.	-	25.595	45.655	19.032	-	605	-	-	87.419	1.012
Amortizacija	-	28.513	59.777	20.704	-	693	-	-	109.687	1.992
Orudivanje i rashodovanje	-	1.960	9.603	920	-	-	-	-	12.483	2.017
Ostale promene	-	-	(5.696)	-	-	-	-	-	(5.696)	-
Stanje 31. decembra 2013.	-	23.635	36.054	18.112	-	605	-	-	75.048	1.015
Sadašnja vrednost 31.12.2013.	1.042.611	1.176.637	58.742	36.034	21.077	7.550	1.171	5.346	2.349.168	15.050
Sadašnja vrednost 31.12.2012.	1.073.391	1.221.344	54.611	33.241	14.395	7.880	1.171	5.151	2.417.790	16.652

Nabavna vrednost popuno amortizovane nekretnine, postrojenja i opreme koja je još u upotrebi iznosi RSD 57.342 hiljada.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

20. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Ostali dugoročni plasmani		
Potraživanja po osnovu prodaje društvenih stanova	313	325
Kreditni datih zaposlenima	67	74
	<u>380</u>	<u>399</u>

21. ZALIHE

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Zalihe		
Materijal	2.483	2.044
Rezervni delovi	164	163
Alat i inventar	534	338
Nedovršena proizvodnja	28.310	23.372
Gotovi proizvodi	22.322	11.297
Roba	239	280
	<u>54.052</u>	<u>37.494</u>
Dati avansi		
- dobavljačima u zemlji	87	1.598
	<u>54.139</u>	<u>39.092</u>

Potraživanja po osnovu datih avansa iskazana u iznosu od RSD 87 hiljada, usaglašena su sa dužnicima u celokupnom iznosu (100,00%).

22. POTRAŽIVANJA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji	47.434	71.279
Kupci u zemlji-sporni i utuženi	18.949	20.580
	<u>66.383</u>	<u>91.859</u>
Ispravka vrednosti potraživanja (napomena 25)	(42.656)	(57.123)
	<u>23.727</u>	<u>34.736</u>
Druga potraživanja		
Potraživanja od zaposlenih	676	1.337
Ostala potraživanja:		
- potraživanja od fondova po osnovu isplaćenih naknada zaposlenima	3	215
- potraživanja za štetu od NATO bombardovanja	6.403	6.403
- ostala razna kratkoročna potraživanja iz poslovanja	-	1
	<u>7.081</u>	<u>7.956</u>
Ispravka vrednosti drugih potraživanja (napomena 25)	(6.403)	(6.403)
	<u>678</u>	<u>1.553</u>
	<u>24.406</u>	<u>36.289</u>

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Potraživanja od kupaca u zemlji (redovna) u iznosu od RSD 47.434 hiljada (bez ispravke vrednosti potraživanja) nisu usaglašena sa dužnicima u iznosu od RSD 8.538 hiljada, odnosno nije usaglašeno 18% od ukupnih potraživanja.

Najznačajnija pojedinačna potraživanja od kupaca na dan bilansa predstavljena su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
1. "Čot" ZZ, Čerević	2.433	9.733
2. "Putevi" ad-u restrukturiranju, Sremska Mitrovica	6.258	6.258
3. "Alas-Rakovac" ad, Novi Sad	4.135	5.337
4. "Špik-Iverica" doo, Ivanjica	0	5.053
5. "Boki-Vučenović" doo, Irig (aktivirana menica)	3.302	3.302
6. "Elektronabava" doo, Novi Sad-tužen	7.905	6.942
7. "Invest-Inženjering" doo, Novi Sad	1.485	4.132
8. Radiodifuzna Ustanova Vojvodine, Novi Sad	1.309	3.124
9. "Venac" SUR, Irig	103	3.084
10. "Drvo Trade NV" doo, Surčin	502	2.607
11. "Frutex" doo, Banoštor	30	2.098
12. "Elektrovojvodina PD" doo, Novi Sad	2.043	2.043
13. "Elektromreža Srbije" doo, Novi Sad	2.041	2.041
14. "Matroz" ad, Sremska Mitrovica-tužen	2.594	2.594
15. "Grmovac" doo, Beočin	785	965
16. Ostali kupci	31.458	32.546
	<u>66.383</u>	<u>91.859</u>

Struktura potraživanja od kupaca u smislu njihove dospelosti na naplatu na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama RSD		
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto potraživanja
Nedospela potraživanja od kupaca	23.727	-	23.727
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	42.656	(42.656)	-
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	-	-	-
	<u>66.383</u>	<u>(42.656)</u>	<u>23.727</u>

Nedospela potraživanja u iznosu od RSD 23.727 hiljada, dospevaju na naplatu u periodu od 15 - 60 dana nakon datuma izdavanja fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja.

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

23. GOTOVINA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Tekući (poslovni) račun	31.767	35.378
Blagajna	20	-
	<u>31.787</u>	<u>35.378</u>

24. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Aktivna vremenska razgraničenja:		
- Razgraničeni porez na dodatu vrednost	880	498
- Razgraničeni troškovi osiguranja	997	1.081
	<u>1.877</u>	<u>1.579</u>

25. ISPRAVKA VREDNOSTI

	U hiljadama RSD		
	Potraživanja	Druga potraživanja	Ukupno
Stanje 01. januara 2012.	42.484	6.403	48.887
Ispravke u toku godine na teret rezultata	33.818	-	33.818
Otpisi	(1.687)	-	(1.687)
Naplata ispravljenih potraživanja	(17.492)	-	(17.492)
Stanje 31. decembra 2012.	<u>57.123</u>	<u>6.403</u>	<u>63.525</u>
Ispravke u toku godine na teret rezultata	8.979	-	8.979
Otpisi	(1.839)	-	(1.839)
Naplata ispravljenih potraživanja	(21.607)	-	(21.607)
Stanje 31. decembra 2013.	<u>42.656</u>	<u>6.403</u>	<u>49.058</u>

26. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica, u iznosu od RSD 2.318.627 hiljada (2012. godina RSD 2.384.005 hiljada) obuhvata državni kapital u iznosu od RSD 2.317.438 hiljada i ostali kapital u iznosu od RSD 1.189 hiljada.

U 2013. godini, na osnovu Odluke Nadzornog odbora Preduzeća, broj 2954/4 od 30 decembra 2013. godine izvršeno je isknižavanje imovine u vrednosti od RSD 65.798 hiljada (suma u vrednosti od RSD 35.018 hiljada i zemljišta u vrednosti od RSD 30.780 hiljada) koja je vraćena verskim zajednicama po Zakonu o restituciji. Vraćena imovina je isknižena na teret državnog kapitala u iznosu od RSD 65.378 hiljada i na teret zakonskih rezervi formiranih u 2013. godini raspodelom dobiti u iznosu od RSD 420 hiljada.

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

U 2012. godini, na osnovu Odluke Upravnog odbora Preduzeća, broj 442-3 od 28. februara 2012. godine i Odluke broj 2925/7 od 13. decembra 2012. godine, izvršeno je isknjižavanje imovine u vrednosti od RSD 293.424 hiljada (šuma u vrednosti od RSD 156.612 hiljada i zemljišta u vrednosti od RSD 136.812 hiljada) koja je vraćena verskim zajednicama po Zakonu o restituciji. Vraćena imovina je isknjižena na teret državnog kapitala u iznosu od RSD 261.195 hiljada i na teret zakonskih rezervi u iznosu od RSD 32.229 hiljada.

Državni kapital predstavlja kapital javnog preduzeća koga je osnovala država. U registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre rešenjem broj BD. 34147/2013 od 02. aprila 2013. godine, kao vlasnik kapitala upisana je Republika Srbija. (100%).

Upis visine osnovnog kapitala nije registrovan kod Agencije za privredne registre.

Državni kapital se obezbeđuje iz javnih prihoda i sa njegovim raspolaganjem odlučuje osnivač.

Ostali kapital u iznosu od RSD 1.189 hiljada (2012. godina RSD 1.189 hiljada) predstavlja oblik kapitala koji je prenet iz vanposlovnih izvora u poslovne izvore.

27. REZERVE

Rezerve formirane u 2013. godini raspodelom dobiti u iznosu od RSD 420 hiljada, u celokupnom iznosu su iskorišćene u 2013. godini za naknadivanje imovine koja je vraćena verskim zajednicama po Zakonu o restituciji.

Takođe, rezerve iskazane u bilansu stanja na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od RSD 32.098 hiljada i rezerve izdvojene u 2012. godini raspodelom dobiti iz 2011. godine od RSD 131 hiljada, odnosno ukupno formirane rezerve od RSD 32.229 hiljada, u celokupnom iznosu su iskorišćene u 2012. godini za naknadivanje imovine koja je vraćena verskim zajednicama po Zakonu o restituciji (napomena 26).

28. NERASPOREĐENI DOBITAK

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Stanje na početku godine	840	261
Neto dobitak perioda	935	840
Raspodela dobiti za osnivača	(420)	130
Raspodela dobiti za rezerve (napomena 27)	(420)	(131)
	<u>935</u>	<u>840</u>

29. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U hiljadama RSD			
	Troškovi obnavljanja prirodnih bogatstava		Ukupno	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Stanje na početku godine	37.949	36.962	37.949	36.962
Iskorišćena rezervisanja u toku perioda	(37.189)	-	(37.189)	-
Dodatna rezervisanja izvršena u toku perioda	21.872	37.949	21.872	37.949
Ukinuti neiskorišćeni iznosi	(491)	(36.962)	(491)	(36.962)
Stanje na kraju godine	<u>22.141</u>	<u>37.949</u>	<u>22.141</u>	<u>37.949</u>

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Dugoročna rezervisanja za troškove obnavljanja (reprodukciju) šuma izvršena su na osnovu Zakona o šumama. Sredstva za reprodukciju šuma služe za održavanje i zaštitu postojećih šuma, obnavljanje posečenih šuma i otvaranje postojećih šuma za eksploataciju. Rezervisanja za reprodukciju šuma obračunavaju se u visini od 15% od vrednosti posečene drvne mase na najbližem prodajnom mestu (kamionski put).

30. DUGOROČNI KREDITI

Obaveze po dugoročnim kreditima su obaveze koje dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja. Ove obaveze uključuju:

	Iznos u valuti	U hiljadama RSD	
		2013.	2012.
Dugoročni krediti u zemlji u RSD			
- Savez za racionalno gazdovanje energijom, Beograd	-	30	30
Dugoročni krediti u zemlji u RSD sa valutnom klauzulom			
- "Banca Intesa" ad, Beograd	e 15.668,81	1.797	2.652
Ukupno dugoročni krediti		1.827	2.682
Tekuće dospeće dugoročnih kredita (napomena 31)		(918)	(870)
		909	1.812

Dugoročni kredit u iznosu od RSD 30 hiljada, obuhvata investicioni kredit odobren od Vlade Republike Srbije, Saveza za racionalno gazdovanje energijom, Beograd, na osnovu Ugovora broj 42 - 188/98 od 11. decembra 1997. godine. Rok otplate kredita je bio 30. jun 2000. godine.

Dugoročni kredit u iznosu od RSD 1.797 hiljada (EUR 15.668,81) obuhvata kredit odobren od "Banca Intesa" ad, Beograd, po Ugovoru o dugoročnom kreditu br. 55- 420-1502570.6 od 3. novembra 2010. godine, na ukupan iznos u dinarskoj protivvrednosti od EUR 38.239,40 po srednjem kursu NBS na dan puštanja kredita u tečaj. Kredit je odobren za finansiranje nabavke vozila, sa rokom vraćanja do 5 godina u mesečnim anuitetima (od 1. decembra 2010. godine do 1. novembra 2015. godine) i fiksnom kamatom po stopi od 4,5% godišnje. Na ime obezbeđenja vraćanja kredita, u korist Banke ustanovljena je zalogu na vozilima čija se nabavka finansira iz ovog kredita (2 teretna furgon vozila).

Obaveze po dugoročnim kreditima sa valutnom klauzulom procenjuju se po kursu strane valute na dan bilansiranja.

Deo obaveza po dugoročnim kreditima koji dospeva za plaćanje u roku od godinu dana od dana godišnjeg bilansiranja iskazuje se na kratkoročnim obavezama kao deo dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine.

31. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Deo dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine:		
- deo dugoročnih kredita	918	870
	918	870

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Primljeni avansi od kupaca u zemlji	2.098	1.995
Obaveze prema dobavljačima - Dobavljači u zemlji	<u>34.583</u>	<u>30.182</u>
	<u>36.681</u>	<u>32.177</u>

Obaveze za primljene avanse u iznosu od RSD 2.098 hiljada, usaglašene su sa poveriocima 85%.

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od RSD 34.583 hiljada, nisu usaglašene sa poveriocima u iznosu od RSD 2383 hiljada, odnosno nije usaglašeno 6.89% pomenutih obaveza.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	5.545	5.659
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine na zarade	3.992	4.131
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	-	91
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine koje se refundiraju	-	47
Obaveze za učešće u dobitku	1.470	1.470
Obaveze prema zaposlenima	387	382
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	71	180
Obaveze za obustave iz neto zarade zaposlenih	<u>727</u>	<u>765</u>
	<u>12.192</u>	<u>12.725</u>

34. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU
VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4.186	3.310
Obaveze za naknadu za korišćenje voda	611	503
Obaveze za naknadu za korišćenje šuma	362	200
Ostale obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	95	85
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	52	120
Pasivna vremenska razgraničenja:		
- Odloženi prihodi i primljene donacije	75.885	72.942
- Unapred naplaćen zakup	3.588	-
- Razgraničene obaveze za porez na dodatu vrednost	<u>367</u>	<u>54</u>
	<u>85.146</u>	<u>77.214</u>

**Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

JP "Nacionalni park Fruška gora", Sremska Kamenica

Promene na odloženim prihodima i primljenim donacijama odnose se na:

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Stanje na početku godine	72.942	71.269
Povećanje u toku godine	41.670	5.606
Smanjenje u korist obaveza za PDV	(4.485)	-
Smanjenje u korist prihoda	(34.242)	(3.933)
Stanje na kraju godine	<u>75.885</u>	<u>72.942</u>

35. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 6.741 hiljada, ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Na osnovu analize raspoložive pravne dokumentacije i informacija dobijenih od stručnih službi i pravnih savetnika, rukovodstvo veruje da će biti rešeni u korist Preduzeća i u skladu stim, nije izvršeno dodatno rezervisanje za rizike po tom osnovu u finansijskim izveštajima na dan 31. decembra 2013. godine.

U 2013. godini, Preduzeće nije imalo potencijalnih finansijskih obaveza u vezi sa bankarskim i drugim garancijama, ni po drugim osnovama.

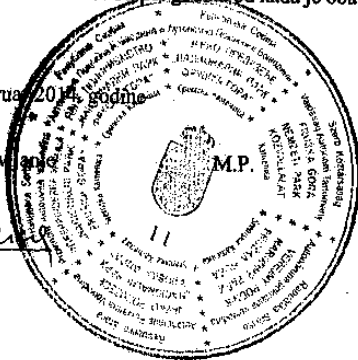
36. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Preduzeća. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

U Sr. Kamenici, 19. februara 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Atjević Braunić

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]